

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Id-Disa' Awla)

25 ta' Jannar 2018*

“Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu – Trasport – Direttiva 2006/126/KE – Liċenzja tas-sewqan – Definizzjonijiet tal-kategoriji C1 u C kif ukoll D1”

Fil-Kawża C-314/16,

li għandha bħala suġġett rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 258 TFUE, ipprezentat fl-1 ta' Ġunju 2016

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata minn J. Hottiaux u Z. Malúšková, bħala aġenti,

rikorrenti,

vs

Ir-Repubblika Ċeka, irrappreżentata minn M. Smolek, T. Müller u J. Vlácil, bħala aġenti,

konvenuta,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Id-Disa' Awla),

komposta minn E. Juhász (Relatur), li qed jaġixxi bħala President ta' Awla, K. Jürimäe u C. Lycourgos, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: Y. Bot,

Reġistratur: I. Illéssy, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-1 ta' Ġunju 2017,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tas-7 ta' Settembru 2017,

tagħti l-preżenti

* Lingwa tal-kawża: iċ-Ċek.

Sentenza

- 1 Permezz tar-rikors tagħha, il-Kummissjoni Ewropea titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li:
 - billi ma ssodisfatx l-obbligu li tikkategorizza taht id-definizzjoni tal-kategoriji C1 u C, biss il-vetturi bil-mutur minbarra dawk tal-kategoriji D1 u D, ir-Repubblika Ċeka naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taht l-Artikolu 4(1) u (4)(d) u (f) tad-Direttiva 2006/126/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2006 dwar il-Liċenzji tas-Sewqan (ĠU 2006, L 403, p. 18), u
 - billi llimitat id-definizzjoni tal-kategorija D1 għall-vetturi bil-mutur maħsuba u mibnija għat-trasport ta' iktar minn tmien passigġieri, ir-Repubblika Ċeka naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taht l-Artikolu 4(1) u (4)(h) ta' din id-direttiva.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 2 Id-Direttiva tal-Kunsill 91/439/KEE tad-29 ta' Lulju 1991 dwar il-liċenzji tas-sewqan (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 7, Vol. 1, p. 317), kienet tipprovdi, fl-Artikolu 3(2) tagħha:

“Fil-kategoriji A, B, B + E, C, C + E, D and D + E, tista' tinħareġ liċenzja speċifika tas-sewqan għas-sewqan tal-vetturi fis-subkategoriji li ġejjin:

[...]

Is-Subkategorija D1:

- il-vetturi tal-mutur użati għall-ġarr tal-persuni u li jkollhom aktar minn tmien postijiet bil-qiegħda b'żieda mal-post tas-sewwieq iżda mhux aktar minn 16-il post bil-qiegħda b'żieda mal-post tas-sewwieq; il-vetturi bil-mutur f'din is-subkategorija jistgħu jingħaqdu ma' trailer li jkollu massa massima awtorizzata li ma taqbiżx is-750 kilogramma;

[...]”

- 3 Skont il-premessi 2 u 12 tad-Direttiva 2006/126:

“(2) Ir-regoli dwar il-liċenzji tas-sewqan huma essenzjali fl-implementazzjoni tal-politika tat-trasport komuni, jikkontribwixxu għat-titjib tas-sigurtà fit-toroq, u jiffacilitaw il-moviment liberu ta' persuni li jkunu sejrin jagħmlu r-residenza tagħhom fi Stat Membru differenti minn dak fejn tkun inħarġet il-liċenzja. [...] Minkejja l-progress milhuq permezz ta' l-armonizzazzjoni tar-regoli dwar il-liċenzji tas-sewqan, għadhom jippersistu differenzi sinifikattivi bejn l-Istati Membri fir-rigward tar-regoli dwar sotto-kategoriji ta' vetturi, li jehtiegu li jiġu armonizzati aktar bis-shih, sabiex jikkontribwixxu għall-implementazzjoni tal-politika tal-Komunità.

[...]

(12) Id-definizzjonijiet tal-kategoriji għandhom jirriflettu aktar il-karatteristiċi tekniċi tal-vetturi konċernati u l-ħiliet meħtieġa sabiex tinsaq vettura.”

- 4 L-ewwel sentenza tal-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2006/126 tipprovdi li “[l]-Istati Membri għandhom jintroduċu liċenzja tas-sewqan nazzjonali bbażata fuq il-mudell Komunitarju stabbilit fl-Anness I, skond id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva”.

- 5 Din id-direttiva ttipprovdi, fl-Artikolu 4 tagħha, intitolat “Kategoriji, definizzjonijiet u età minima”:

“1. Il-liċenzja tas-sewqan prevista fl-Artikolu 1 għandha tawtorizza s-sewqan ta’ vetturi b’mutur fil-kategoriji definiti aktar ’l isfel. Hija tista’ tinhareġ mill-età minima indikata għal kull kategorija. ‘Vettura b’mutur’ tfisser kwalunkwe vettura, barra vettura li timxi fuq linji ta’ ferrovija, bi propulsjoni awtonoma li timxi fuq it-triq permezz tal-qawwa tagħha stess.

[...]

4. Vetturi bil-mutur:

- ‘vettura bil-mutur’ tfisser kwalunkwe vettura b’mutur, normalment użata għat-trasport ta’ persuni jew merkanzija fuq it-triq jew għall-ġbid, fuq it-triq, ta’ vetturi użati għat-trasport ta’ persuni jew merkanzija. Dan it-terminu għandu jinkludi trolleybuses, jiġifieri vetturi konnessi ma’ konduttur elettriku u li ma jimxux fuq binarji. It-terminu ma għandux jinkludi tratturi agrikoli jew tal-forestrija;

[...]

d) Kategorija C1:

vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-Kategoriji D1 jew D, li l-massa massima awtorizzata tagħhom taqbeż 3 500 kg, iżda ma taqbix 7 500 kg u li jkunu proġettati u mibnija għat-trasport ta’ mhux aktar minn tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq; il-vetturi bil-mutur f’din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma’ karru ta’ massa massima awtorizzata li ma taqbix 750 kg;

[...]

f) Kategorija C:

vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-Kategoriji D1 jew D, li l-massa massima awtorizzata tagħhom taqbeż 3 500 kg u li jkunu proġettati u mibnija għat-trasport ta’ mhux aktar minn tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq; il-vetturi bil-mutur f’din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma’ karru ta’ massa massima awtorizzata li ma taqbix 750 kg;

[...]

h) Kategorija D1:

vetturi bil-mutur proġettati u mibnija għat-trasport ta’ mhux aktar minn 16-il passiġġier minbarra s-sewwieq u ta’ tul massimu ta’ mhux aktar minn tmien metri; il-vetturi bil-mutur f’din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma’ karru ta’ massa massima awtorizzata li ma taqbix 750 kg;

[...]

j) Kategorija D:

vetturi bil-mutur proġettati u mibnija għat-trasport ta’ mhux aktar minn 8 passiġġieri minbarra s-sewwieq; il-vetturi bil-mutur li jistgħu jinstaqqu b’liċenzja tal-Kategorija D jistgħu jiġu kombinati ma’ karru ta’ massa massima awtorizzata li ma taqbix 750 kg;

[...]”

6 L-Artikolu 16 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Traspożizzjoni”, jipprovdi:

“1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jippubblikaw, mhux aktar tard minn 19 ta’ Janwar 2011, il-liġijiet, ir-regolamenti u d dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex jikkonformaw ma’ l-Artikolu 1(1), l-Artikolu 3, l-Artikolu 4(1), (2), (3) u (4)(b) sa (k) [...]. Huma għandhom minnufih jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test ta’ dawk id-dispożizzjonijiet.

Huma għadhom japplikaw dawk id-dispożizzjonijiet minn 19 ta’ Janwar 2013.

[...]”

7 Taht it-Titolu I, intitolat “Rekwiżiti minimi għat-testijiet tas-sewqan”, fis-Sezzjoni A, intitolata “It-test teoretiku”, fil-punt 4, intitolat “Id-dispożizzjonijiet speċifiċi rigward il-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E”, tal-Anness II tad-Direttiva 2006/126, il-punti 4.1.9 u 4.1.10 ta’ dan l-anness jipprovdu:

“4.1.9. Il-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: il-kontroll tat-tagħbija (l-istivar u l-irbit), id-diffikultajiet rigward id-diversi tipi ta’ tagħbijiet (e.ż. il-likwidi, it-tagħbijiet sospizi), it-tagħbija u l-hatt tal-merkanzija u l-użu ta’ l-apparat tat-tagħbija (il-Kategoriji C, CE, C1, C1E biss);

4.1.10 Ir-responsabbiltà tas-sewwieq rigward it-trasport tal-passiġġieri; il-kumdità u s-sigurtà tal-passiġġieri; il-garr tat-tfal; il-verifiki meħtieġa qabel qabel is-sewqan; kull tip ta’ karozza tal-linja għandu jkun rappreżentat fit-test tat-teorija [karrozzi tal-linja u coaches għat-trasport pubbliku, karrozzi tal-linja b’dimensjonijiet speċjali, eċċ] [kategoriji D, DE, D1 u D1E biss].”

8 Taht l-istess titolu I, fis-Sezzjoni B, intitolata “It-test ta’ hila u ta’ komportament”, il-punt 8, intitolat “Il-hiliet u l-komportament li għandhom jiġu ttestjati rigward il-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E”, il-punti 8.1.6, 8.1.8, 8.2.3 u 8.2.4 tal-imsemmi anness jipprovdu:

“8.1.6 Kontroll tal-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: l-istruttura, il-pjanċi, il-bibien mnejn tidhol it-tagħbija, il-mekkanizmu tat-tagħbija (jekk ikun hemm), l-illokkjar tal-kabina (jekk ikun hemm), il-metodu tat-tagħbija, l-irbit tat-tagħbija (il-Kategoriji C, CE, C1, C1E biss).

[...]

8.1.8 Li persuna tkun kapaċi sabiex tiegħu l-miżuri speċjali tas-sigurtà rigward il-vettura; tikkontrolla persunitha [il-karozzerija], il-bibien tas-servizz, il-ħruġ ta’ l-emerġenza, l-apparat ta’ l-ewwel għajjnuna, l-apparat tat-tifi tan-nar u l-apparat l-iehor ta’ sigurtà (il-Kategoriji D, DE, D1, D1E biss).

[...]

8.2.3 L-ipparkjar bla periklu ma’ rampa/pjattaforma tat-tagħbija jew ma’ stallazzjoni simili (il-kategoriji C, CE, C1, C1E biss);

8.2.4 L-ipparkjar biex il-passiġġieri jithallew jitilgħu jew jinzlu minn fuq ix-xarabank bla periklu (il-kategoriji D, DE, D1, D1E biss).”

Id-dritt Ċek

- 9 L-Artikolu 80a(1)(g) sa (i) taz-Zákon č. č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (il-Liġi Nru 361/2000 dwar it-Traffiku fuq ir-Rotot ta' Trasport fuq l-Art), fil-verżjoni applikabbli għal din il-kawża, tipprevedi:

“Fil-kategorija

- g) C1 hemm inkluzi vetturi bil-mutur, bl-eċċezzjoni ta' tratturi, li l-massa massima awtorizzata tagħhom teċċedi 3 500 kg iżda ma teċċedix 7 500 kg, li huma intiżi għat-trasport ta' mhux iktar minn tmien persuni, minbarra s-sewwieq, u li jistgħu jiġu gganċjati ma' rmonk ta' massa massima awtorizzata li ma teċċedix 750 kg;
- h) C hemm inkluzi vetturi bil-mutur, bl-eċċezzjoni ta' tratturi u ta' vetturi imsemmija fil-punt (g), li l-massa massima awtorizzata tagħhom teċċedi 3 500 kg, li huma intiżi għat-trasport ta' mhux iktar minn tmien persuni, minbarra s-sewwieq, u li jistgħu jiġu gganċjati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li ma teċċedix 750 kg;
- i) D1 hemm inkluzi vetturi bil-mutur b'tul li ma jeċċedix 8 m, li huma intiżi għat-trasport ta' bejn 8 u sa mhux iktar minn 16-il persuna, minbarra s-sewwieq, u li jistgħu jiġu gganċjati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li ma teċċedix 750 kg.”

Il-proċedura prekontenzjuża

- 10 Fil-11 ta' Lulju 2014, il-Kummissjoni baġtet ittra ta' intimazzjoni lir-Repubblika Ċeka, li fiha ġibdet l-attenzjoni ta' dan l-Istat Membru għall-fatt li ċerti dispożizzjonijiet tal-legiżlazzjoni tagħha dwar id-definizzjoni tal-kategoriji tal-vetturi C1, C u D1 ma kinux konformi mad-Direttiva 2006/126.
- 11 Wara li eżaminat l-argumenti ppreżentati mir-Repubblika Ċeka, li jinsabu fir-risposta ta' din l-ittra tat-8 ta' Ottubru 2014, il-Kummissjoni, fis-27 ta' Frar 2015, baġtet opinjoni motivata, li fiha stiednet lil dan l-Istat Membru jieh u l-miżuri neċessarji sabiex jikkonforma ruħu mal-opinjoni motivata fi żmien xahrejn minn meta tiġi rċevuta. Fuq talba tar-Repubblika Ċeka, dan it-terminu ġie estiż sas-27 ta' Mejju 2015.
- 12 Permezz ta' ittra tat-22 ta' Mejju 2015, ir-Repubblika Ċeka wieġbet għall-opinjoni motivata billi indikat, rigward id-definizzjoni tal-kategoriji C, C1 u D1 tal-liċenzji tas-sewqan, li, “sabiex jiġi eskluż kull riskju ta' ambigwiżà u sabiex ikun hemm ċertezza legali ikbar, ir-Repubblika Ċeka taċċetta li temenda parzjalment id-dispożizzjonijiet legali fis-sehħ li għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-Kummissjoni”.
- 13 Peress li ma rċeviet ebda indikazzjoni fir-rigward tal-adozzjoni tal-emendi hekk previsti u billi qieset li, fi kwalunkwe każ, l-allegat nuqqas kien għadu fis-sehħ fid-data tal-iskadenza tat-terminu stabbilit fl-opinjoni motivata, il-Kummissjoni ddecidiet li tippreżenta dan ir-rikors.

Fuq ir-rikors

L-argumenti tal-partijiet

- 14 Il-Kummissjoni tinvoka żewġ motivi. Permezz tal-ewwel motiv tagħha, hija ssostni li, minkejja li d-definizzjonijiet tal-kategoriji C1 u C jipprevedu esplicitament li hemm inkwistjoni “vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-kategoriji D1 u D”, id-dritt Ċek ma rriproduċix dan il-kriterju. Peress li l-imsemmi kriterju huwa madankollu determinanti sabiex tiġi stabbilita b'mod korrett id-distinzjoni neċessarja bejn il-kategoriji C/C u D1/D, in-nuqqas hekk imwettaq ikollu l-konsegwenza li, fl-Istat

Membru inkwistjoni, id-detentur ta' liċenzja tas-sewqan tal-kategorija C1 jew C ikun awtorizzat isuq vettura intiża għat-trasport ta' mhux iktar minn tmien passiġġieri, indipendentement mill-fatt li din il-vettura tkun giet intiża għat-trasport ta' passiġġieri jew ta' merkanzija, filwaqt li d-Direttiva 2006/126 teżiġi liċenzja tas-sewqan tal-kategorija D1 jew D jekk il-vettura tkun maħsuba u mibnija għat-trasport ta' passiġġieri.

- 15 Permezz tat-tieni motiv tagħha, il-Kummissjoni tiddikjara li, filwaqt li l-Artikolu 4(4)(h) tad-Direttiva 2006/126 jiddefinixxi l-kategorija D1 bħala dik li tinkludi “vetturi bil-mutur projettati u mibnija għat-trasport ta' mhux iktar minn 16-il passiġġier minbarra s-sewwieq”, id-dritt Ċek, billi impona numru minimu ta' tmien persuni, introduċa kundizzjoni addizzjonali, kuntrarjament għall-Artikolu 4(4)(h) ta' din id-direttiva.
- 16 Fir-rigward ta' dawn iż-żewġ motivi, il-Kummissjoni tispjega li, tradizzjonalment, il-kategorija C tikkategorizza vetturi bil-mutur intiżi għat-trasport tal-merkanzija, filwaqt li l-kategorija D tikkategorizza vetturi bil-mutur intiżi għat-trasport tal-passiġġieri. Madankollu, dan ma jipprekludix lill-vetturi bil-mutur tal-kategorija C milli jittrasportaw ukoll passiġġieri. F'dan il-każ, ikun hemm inkwistjoni persunal ittrasportat prinċipalment minhabba l-manteniment tat-tagħbija u mhux passiġġieri li jivvjagġaw minn punt A sa punt B.
- 17 Peress li ċerti karatteristiċi tekniċi tal-kategoriji C u C1 huma identiċi għal dawk tal-kategoriji D1 u D, il-Kummissjoni tenfasizza n-neċessità li tiddelimita bi preċiżjoni l-kategoriji C1 u C, minn naħa, u l-kategoriji D1 u D, min-naħa l-oħra. Id-delimitazzjoni li ssir f'dan ir-rigward mid-Direttiva 2006/126, jiġifieri t-termini “vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-kategoriji D1 u D” li jinsabu fid-definizzjoni tal-kategoriji C1 u C, tisser konsegwentement li l-vetturi bil-mutur li jissodisfaw il-kriterji tekniċi tal-kategoriji C1/C u D1/D, iżda li huma prinċipalment intiżi għat-trasport ta' passiġġieri, jaqgħu taħt il-kategorija D1 u D, filwaqt li l-vetturi li ma jappartjenux mal-kategoriji D1 u D jaqgħu taħt il-kategoriji C1 u C.
- 18 Ir-Repubblika Ċeka tqis li r-rikors ma huwiex fondat.
- 19 Skont dan l-Istat Membru, b'ebda mod ma huwa neċessarju li ssir traspożizzjoni letterali tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/126, sa fejn l-għan persegwit minn dawn id-dispożizzjonijiet jintlaħaq. Dan huwa l-każ peress li d-delimitazzjoni, fuq livell nazzjonali, tal-kategoriji tal-vetturi C1, C u D1, filwaqt li ma hijiex ifformulata f'termini identiċi għal dawk ta' din id-direttiva, tiggarantixxi li ebda vettura ma tkun tista' taqa' f'diversi kategoriji.
- 20 Il-limitu minimu ta' tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq, ipprovdut fid-dritt Ċek, huwa neċessarju peress li, skont l-imsemmi Stat Membru, il-vetturi li jaqgħu taħt il-kategorija D1 jirrappreżentaw subdiviżjoni tal-kategorija D.
- 21 Barra minn hekk, fin-nuqqas ta' dan il-limitu minimu, il-kategorija D1, sa fejn tinkludi l-vetturi bil-mutur ta' tul massimu ta' 8 metri li jistgħu jittrasportaw mhux iktar minn sittax-il passiġġier, tassorbi *de facto* l-kategoriji C1 u C.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 22 Preliminarjament, għandu jifakkar li, konformement mal-premessa 2 tad-Direttiva 2006/126, ir-regoli dwar il-liċenzja tas-sewqan huma fattur essenzjali tal-politika komuni tat-trasport, jikkontribwixxu għat-titjib tas-sigurtà stradali u jiffaċilitaw il-moviment liberu ta' persuni li jittrasferixxu r-residenza tagħhom fi Stat Membru għajr l-Istat Membru emittenti tal-liċenzja tas-sewqan.

- 23 Fir-rigward tad-diversi sinjifikati bejn l-Istati Membri f'dan il-qasam, id-Direttiva 2006/126, li hija t-tielet direttiva dwar il-liċenzja tas-sewqan, hija intiża, kif tattesta din l-istess premessa, li twassal għal armonizzazzjoni iktar stretta sabiex tikkontribwixxi għat-twettiq tal-politika tal-Unjoni Ewropea.
- 24 Fost il-metodi li hija tipprovdi sabiex jitwettaq dan l-għan, hemm, b'mod partikolari, definizzjonijiet tal-kategoriji li, skont il-premessa 12 ta' din id-direttiva, "għandhom jirriflettu aktar il-karatteristiċi tekniċi tal-vetturi konċernati u l-ħiliet meħtieġa sabiex tinsaq vettura".
- 25 Fil-fatt, filwaqt li l-Ewwel Direttiva tal-Kunsill 80/1263/KEE tal-4 ta' Diċembru 1980 dwar l-istabbiliment ta' liċenzja tas-sewqan Komunitarja (ĠU 1980 L 375, p. 1) kienet stabbilixxiet l-ewwel kategorizzazzjoni ta' vetturi għall-finijiet tal-istabbiliment tal-mudell Komunitarju tal-liċenzja tas-sewqan nazzjonali, id-Direttiva 91/439, li ssostitwixxiet din l-ewwel direttiva, introduċiet diversi speċifikazzjonijiet rigward id-definizzjoni ta' kategoriji tal-vetturi u tat-tipi ta' liċenzji tas-sewqan meħtieġa għas-sewqan ta' dawn il-vetturi, inkluż, b'mod partikolari, definizzjoni iktar mirquma u delimitazzjoni aħjar tal-kategoriji differenti tal-liċenzji tas-sewqan.
- 26 Filwaqt li ssoktat bl-armonizzazzjoni f'dan il-qasam, id-Direttiva 2006/126 ippreċiżat, fir-rigward tal-kategoriji C u C1, li t-tnejn li huma jkopru vetturi bil-mutur maħsuba u mibnija għat-trasport ta' mhux iktar minn tmien passiġġieri, u li d-differenza bejniethom kienet barra minn hekk il-massa massima awtorizzata. Fir-rigward tal-kategoriji D u D1, filwaqt li żammet il-limitu minimu ta' tmien passiġġieri għall-kategorija D, id-Direttiva 2006/126 hassret dan l-istess limitu għall-kategorija D1, b'mod li, għal din l-aħħar kategorija, japplika biss il-limitu massimu ta' sittax-il passiġġier.
- 27 Dawn il-preċiżjonijiet u dawn il-modifiki fir-rigward tad-Direttiva 91/439 ippermettew, kif tispjega l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, li ċerti vetturi issa jaqgħu fil-kategorija D1, u mhux iktar fil-kategorija C1. Bħala eżempju, il-Kummissjoni ssemmi l-minibus lussuż kif ukoll karożzi b'armatura privati. Dawn il-vetturi, sa fejn huma maħsuba u mibnija għat-trasport ta' mhux iktar minn tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq u sa fejn it-tul massimu ma jeċċedix it-tmien metri, issa jaqgħu f'kategorija għalihom, fid-dawl tal-karatteristiċi tekniċi u tal-użu tipiku tagħhom, jiġifieri l-kategorija D1.
- 28 Għalhekk, fl-istat attwali tad-dritt tal-Unjoni, il-kategoriji C u C1, iddefiniti, konformement mal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2006/126, rispettivament fil-paragrafu 4(d) u (f) ta' dan l-artikolu, ikopru vetturi bil-mutur għajr dawk tal-kategoriji D1 jew D, li l-massa massima awtorizzata tagħhom teċċedi 3 500 kg, fir-rigward tal-vetturi tal-kategorija C, jew teċċedi 3 500 kg iżda ma taqbiżx 7 500 kg, fir-rigward ta' vetturi tal-kategorija C1, li huma maħsuba u mibnija għat-trasport ta' mhux iktar minn tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq. Il-kategorija D1, iddefinita fil-paragrafu 4(h) tal-istess artikolu, tkopri l-vetturi bil-mutur maħsuba u mibnija għat-trasport ta' mhux iktar minn sittax-il passiġġier minbarra s-sewwieq u li għandhom tul massimu ta' mhux iktar minn 8 metri.
- 29 Madankollu, fid-dritt Ċek, id-definizzjoni tal-kategoriji C u C1 ma tirriproduċix id-delimitazzjoni tal-kategoriji C/C1 u D/D1 prevista fid-dritt tal-Unjoni u espressa bit-termini "vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-kategoriji D1 u D". Għalhekk, jidher li d-dritt Ċek ma rriproduċix it-tħassir tal-limitu minimu ta' tmien passiġġieri li l-leġiżlatur tal-Unjoni kellu l-intenzjoni jintroduċi bl-adozzjoni tad-Direttiva 2006/126 fil-kuntest tal-evoluzzjoni regolamentari msemmija iktar 'il fuq.
- 30 L-eżistenza ta' tali diskrepanzi fid-definizzjoni għandha l-konsegwenza li l-vetturi li jaqgħu fil-kategorija D1 jistgħu jinsaq, skont id-dritt Ċek, minn detenturi tal-liċenzja C1, li jmur kontra l-għan tad-Direttiva 2006/126.
- 31 L-eżempji ppreżentati mill-Kummissjoni, jiġifieri l-minibuses lussużi kif ukoll il-karożzi b'armatura privati li għandhom l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi msemmija fil-punt 27 tas-sentenza preżenti, juru l-eżistenza ta' tali divergenzi. Fil-fatt, filwaqt li, konformement mal-Artikolu 4(4)(h) tad-Direttiva 2006/126, tali vetturi jaqgħu fil-kategorija D1, dawn l-istess vetturi jaqgħu, skont

il-legiżlazzjoni Ċeka li tittrasponi din id-direttiva, fil-kategorija C1. Barra minn hekk, skont it-termini “vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-kategoriji D1 u D”, li permezz tagħhom l-imsemmija direttiva tiddelimita l-kategoriji C/C1 u D/D1 rispettivament, tali vetturi, peress li jaqgħu fil-kategorija D1, f’ebda każ ma jaqgħu, skont id-dritt tal-Unjoni, fil-kategorija C1.

- 32 Għaldaqstant, għall-istess tip ta’ vettura, il-kategorija ta’ liċenzja tas-sewqan meħtieġa fir-Repubblika Ċeka hija differenti minn dik li għandu jkollu s-sewwieq fi Stati Membri oħra. Tali sitwazzjoni tmur kontra l-għanijiet fundamentali ppersegwiti mid-Direttiva 2006/126.
- 33 L-argumenti invokati mir-Repubblika Ċeka ma jistgħux jikkompromettu din il-konstatazzjoni u n-nuqqas effettiv li jirriżulta minnha.
- 34 L-ewwel nett, dan l-Istat Membru jsostni li d-dritt tal-Unjoni ma jeżiġix li l-Istati Membri jwettqu traspożizzjoni letterali tad-definizzjonijiet previsti mid-Direttiva 2006/126, bil-kundizzjoni li l-għan persegwit mid-dispożizzjonijiet ta’ din id-direttiva jintlaħaq.
- 35 F’dan ir-rigward, għandu jifakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita, it-traspożizzjoni ta’ direttiva fid-dritt nazzjonali ma teħtieġ neċessarjament riproduzzjoni formali u testwali tad-dispożizzjonijiet tagħha f’dispożizzjoni legali jew regolamentari espressa u speċifika, iżda kuntest ġuridiku ġenerali jista’ jkun suffiċjenti jekk dan jiżgura effettivament l-applikazzjoni sħiħa ta’ din id-direttiva b’mod suffiċjementement ċar u preċiż (sentenza tat-30 ta’ Ġunju 2016, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-648/13, EU:C:2016:490, punt 73 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 36 Madankollu, mill-punti 29 sa 32 tas-sentenza preżenti jirriżulta li d-dispożizzjonijiet nazzjonali invokati mir-Repubblika Ċeka ma jippermettux li jintlaħaq ir-riżultat persegwit mill-Artikolu 4(1) u 4(d), (f) u (h) tad-Direttiva 2006/126. F’dawn iċ-ċirkustanzi, l-argument li t-traspożizzjoni letterali ma hijiex obbligatorja huwa ineffettiv fil-kuntest tal-kawża preżenti.
- 37 It-tieni nett, ir-Repubblika Ċeka ssostni li hija wettqet delimitazzjoni, fuq livell nazzjonali, tal-kategoriji tal-vetturi C1, C u D1, li hija preċiża, komprensibbli u fil-prattika ma tagħtix lok għal kawżi legali. Fil-fatt, bil-premessa li ebda vettura ma għandha taqa’ taħt diversi kategoriji, dan l-Istat Membru jqis li dan l-għan jista’ jintlaħaq b’żewġ modi, jiġifieri billi tiġi stabbilita d-definizzjoni ta’ kategorija b’mod negattiv meta mqabbla mal-kategoriji l-oħra, soluzzjoni li għet adottata fid-Direttiva 2006/126, jew billi jiġu identifikati individwalment il-kategoriji b’mod li dawn ma jikkoincidux, soluzzjoni li għet adottata mil-legiżlatur Ċek fl-istabbiliment tal-livell minimu għan-numru ta’ passiġġieri li jistgħu jiġu ttrasportati mill-vetturi li jaqgħu fil-kategorija D1.
- 38 F’dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li, kif tirrikonoxxi r-Repubblika Ċeka stess, sabiex tiġi implementata tali delimitazzjoni, hija pprevediet, fid-definizzjoni nazzjonali tal-kategorija D1, kundizzjoni li ma hijiex madankollu inkluża fl-Artikolu 4(4)(h) tad-Direttiva 2006/126, li fiha d-dritt tal-Unjoni jiddefinixxi din il-kategorija. Għalhekk, kif ġie kkonstatat fil-punti 29 sa 32 tas-sentenza preżenti, l-eżistenza ta’ din il-kundizzjoni supplimentari twassal għal divergenzi fl-applikazzjoni ta’ din id-direttiva fir-Repubblika Ċeka meta mqabbla ma’ Stati Membri oħra, fir-rigward tad-determinazzjoni ta’ liema kategorija tapplika għal vettura u, konsegwentement, liema tip ta’ liċenzja tas-sewqan hija meħtieġa għal din il-vettura.
- 39 Għalhekk, l-għażla ta’ metodu ta’ delimitazzjoni li jipproduċi tali divergenzi meta mqabbel ma’ dak li jeżiġi d-dritt tal-Unjoni ma jistax, fi kwalunkwe każ, jikkontribwixxi għal traspożizzjoni kompleta u korretta tad-Direttiva 2006/126.
- 40 It-tielet nett, ir-Repubblika Ċeka tqis li l-vetturi li jaqgħu fil-kategorija D1 jirrappreżentaw subdiviżjoni tal-kategorija D, kif jirriżulta mid-denominazzjoni ta’ din il-kategorija D1 u mill-istorja legiżlattiva tad-definizzjoni tal-kategoriji fil-livell tal-Unjoni. Din hija verżjoni “issemplifikata” tal-kategorija D u l-vetturi li jaqgħu fil-kategorija D1 għalhekk huma parti speċifika mill-vetturi li jaqgħu fil-kategorija D,

b'mod li, fid-dawl tal-karatteristiċi tagħhom, id-detenzjoni ta' verżjoni ssemplifikata tal-liċenzja tas-sewqan tal-kategorija D tkun biżżejjed. Peress li l-livell minimu relatat man-numru ta' persuni li jistgħu jiġu ttrasportati huwa inkluż fid-definizzjoni tal-kategorija D, dan għandu jiġi rriprodott fil-kategorija D1.

- 41 F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat li, minkejja li fl-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 91/439, il-kategorija D1 kienet intiża bħala subkategorija tal-kategorija D, kif jixhdu t-termini “[f]il-kategoriji A, B, B + E, C, C + E, D and D + E, tista' tinħareġ liċenzja speċifika tas-sewqan għas-sewqan tal-vetturi fis-subkategoriji li ġejjin”, madankollu dawn it-termini ma humiex inklużi fid-definizzjoni tal-kategoriji tal-liċenzji tas-sewqan stabbiliti fl-Artikolu 4(4) tad-Direttiva 2006/126. Il-fatt li, għalhekk, il-kategorija D1 tinkludi wkoll vetturi li ma jaqgħux fil-kategorija D, l-istess bħall-konsegwenzi li jirriżultaw minn dan għall-kategorizzazzjoni tad-diversi liċenzji tas-sewqan, jikkostitwixxi għalhekk għażla li saret mil-leġislatur tal-Unjoni u li l-utilità tiegħu ma tistax tiġi kompromessa fil-kuntest tal-proċedura preżenti għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu.
- 42 Ir-raba' nett, ir-Repubblika Ċeka ssostni li, fin-nuqqas ta' livell minimu ta' tmien passiġġieri li jipprevedi d-dritt Ċek, il-kategorija D1, sa fejn tinkludi vetturi bil-mutur ta' tul massimu ta' 8 metri li jistgħu jittrasportaw mhux iktar minn sittax-il passiġġier, tassorbi *de facto* l-kategoriji C1 u C. Jista' wkoll jitqies li s-sewqan ta' trakk ta' inqas minn 8 metri jeżiġi liċenzja tas-sewqan tal-kategorija D1, u huwa biss meta t-tul ta' tali trakk jeċċedi 8 metri li dan jaqa' taħt il-liċenzja tas-sewqan tal-kategorija C1.
- 43 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat li, fir-rigward tal-kategoriji C/C1 u D1, id-definizzjoni tal-vettura bil-mutur, minbarra l-fatturi tan-numru ta' passiġġieri, tal-massa u tat-tul, hija identika għall-imsemmija kategoriji, b'mod partikolari għall-vetturi bil-mutur “proġettati u mibnija għat-trasport ta' [...] passiġġieri”.
- 44 Mid-delimitazzjoni tal-kategoriji C/C1 u D1 bit-termini “vetturi bil-mutur diversi minn daww tal-kategoriji D1 u D” jirriżulta li, fid-determinazzjoni tal-kategorija tal-liċenzja tas-sewqan, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri huma marbuta jeżaminaw qabelxejn l-applikabbiltà tal-kategorija D1 u, jekk huwa l-każ, huma għandhom jemettu l-liċenzja tas-sewqan għal din il-kategorija.
- 45 Għalhekk, abbażi biss tal-interpretazzjoni letterali tad-dispożizzjonijiet inkwistjoni tad-Direttiva 2006/126, għall-vetturi li t-tul tagħhom ma jeċċedix 8 metri, il-kategorija D1 tinkludi kompletament il-kategoriji C/C1.
- 46 Konsegwentement, id-definizzjoni tal-kategoriji C/C1 u D1 li hemm fl-Artikolu 4(4) tad-Direttiva 2006/126 ma tidhirx li tiżgura delimitazzjoni xierqa ta' dawn il-kategoriji.
- 47 Madankollu, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, hemm lok, għall-finijiet tal-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, li ma jittihidx inkunsiderazzjoni biss il-kliem tagħha, iżda wkoll il-kuntest tagħha u l-għanijiet ippersegwiti mil-leġislazzjoni li tagħmel parti minnha (sentenza tat-12 ta' Ottubru 2017, Kamin und Grill Shop, C-289/16, EU:C:2017:758, punt 22 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 48 Sabiex issir interpretazzjoni korretta tal-imsemmija kategoriji, għandu jittiehed inkunsiderazzjoni t-test kollu tad-Direttiva 2006/126, inkluż l-annessi tagħha, li juru li l-iskop tal-vetturi bil-mutur għandu rwol determinanti.
- 49 Kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 47 tal-konklużjonijiet tiegħu, il-mudell tal-liċenzja tas-sewqan previst fl-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2006/126 u li jinsab fl-Anness I tagħha juri b'mod ċar, permezz ta' pittogramma, l-iskop tal-vettura ta' kull kategorija, b'mod partikolari l-għan tagħha li tittrasporta merkanzija jew passiġġieri.

- 50 Bl-istess mod, id-dispożizzjonijiet tal-Anness II tal-imsemmija direttiva, iċċitati fil-punti 7 u 8 tas-sentenza preżenti, juru li r-rekwiżiti dwar il-kisba ta' liċenzja tas-sewqan ivarjaw skont l-iskop tal-vettura kkonċernata.
- 51 Isegwi li ma jstax jiġi ammess li n-nuqqas ta' osservanza tad-delimitazzjoni bejn il-kategoriji C/C1 u D/D1 twassal għal riżultat differenti minn dak previst fid-Direttiva 2006/126, jiġifieri dak tas-sigurtà stradali. Kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 56 tal-konklużjonijiet tiegħu, dan ikun il-każ jekk it-trasport esklużiv ta' persuni jkun żgurat minn sewwieqa, awtorizzati li jsuqu vetturi tal-kategorija C jew C1, li jkunu ġew mitluba jagħtu prova tal-għarfien tagħhom fir-rigward tal-aċċettazzjoni, tat-tagħbija, tat-trasport, tal-kunsinna u tal-hatt tal-merkanzija.
- 52 Huwa minnu li fil-qasam tal-liċenzji tas-sewqan, li fih l-amministrazzjonijiet nazzjonali għandhom jipproċessaw diversi talbiet u fi żmien raġonevolment qasir, is-soluzzjoni legiżlattiva, li teżiġi li jsir rikors għal elementi li ma jinsabux direttament fid-definizzjonijiet tal-kategoriji tal-liċenzji tas-sewqan, ma tidhirx li hija ottimali.
- 53 Madankollu, Stat Membru ma huwiex awtorizzat jadotta legiżlazzjoni nazzjonali ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2006/126, li tintroduċi kundizzjonijiet mhux previsti minn din id-direttiva jew li tħassar kundizzjonijiet previsti mill-imsemmija direttiva, liema fatt jimplika li jiġu emendati l-kategoriji ta' vetturi ddefiniti fid-Direttiva 2006/126, għad-detriment tas-sigurtà stradali. Nuqqas ta' preċiżjonijiet redazzjonali possibbli ta' din id-direttiva jitolbu, skont il-każ, reazzjoni min-naħa tal-legiżlatur tal-Unjoni, imma ma jistgħux iwasslu lill-Qorti tal-Ġustizzja tiċhad ir-rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu li għandu jiġi kkonstatat.
- 54 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-argumenti invokati mir-Repubblika Ċeka għandhom jiġu miċhuda.
- 55 Konsegwentement, għandu jiġi kkonstatat li:
- billi ma ssodisfatx l-obbligu li tikkategorizza taħt id-definizzjoni tal-kategoriji C1 u C, biss il-vetturi bil-mutur minbarra dawk tal-kategoriji D1 u D, ir-Repubblika Ċeka naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 4(1) u (4)(d) u (f) tad-Direttiva 2006/126, u
 - billi llimitat id-definizzjoni tal-kategorija D1 għall-vetturi bil-mutur maħsuba u mibnija għat-trasport ta' iktar minn tmien passigġieri, ir-Repubblika Ċeka naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 4(1) u (4)(h) ta' din id-direttiva.

Fuq l-ispejjeż

- 56 Skont l-Artikolu 138(1) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-parti li tiflew il-kawża għandha tbatlha l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ġew mitluba. Peress li r-Repubblika Ċeka tilfet, u peress li għe kkonstatat li hija naqset milli twettaq l-obbligi tagħha, hija għandha tiġi kkundannata għall-ispejjeż kif mitlub mill-Kummissjoni.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Id-Disa' Awla) taqta' u tiddeciedi:

- 1) Billi ma ssodisfatx l-obbligu li tikkategorizza taħt id-definizzjoni tal-kategoriji C1 u C, biss il-vetturi bil-mutur minbarra dawk tal-kategoriji D1 u D, ir-Repubblika Ċeka naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 4(1) u (4)(d) u (f) tad-Direttiva 2006/126/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2006 dwar il-Liċenzji tas-Sewqan.
- 2) Billi llimitat id-definizzjoni tal-kategorija D1 għall-vetturi bil-mutur maħsuba u mibnija għat-trasport ta' iktar minn tmien passigġieri, ir-Repubblika Ċeka naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 4(1) u (4)(h) ta' din id-direttiva.

3) Ir-Repubblika Ċeka hija kkundannata għall-ispejjeż.

Firem